

en fuldkommen Haan mod vor Retsplejelov — fuldkommen! Fremgangsmaaden, Procesmaaden er en fuldkommen Haan. Og Dommernes Habiletet! Det er saa givet som noget, at Bankspektør Green er inhabil ex officio. Tænk Dem, om man under Alberti-Undersøgelsen til Medlem af Kommissionsdomstolen angaaende Bondestandens Sparekasse vilde have taget Sparekasseinspektør Bisgaard, der selv blev afhørt som Vidne Gang paa Gang, hvis Forhold maatte tages frem! Hvorledes er det overhovedet muligt at faa denne Sag oplyst, spørger jeg, naar man ved, at selv den højtærede Statsminister er engageret i det ene og det andet Spørgsmaal med Hensyn til Landmandsbanken? Man kan jo sige sig selv, at det bliver ikke andet end Politik.

Rode: Jeg udtalte, at det altid vil være lettere at lade Forhold vedrørende en foregaaende Regering undersøge end Forhold vedrørende en siddende Regering. Det er ganske klart, at Undersøgelser vedrørende en siddende Udenrigsminister og en siddende Statsminister vil være vanskelige, og derfor burde den højtærede Udenrigsminister i Virkeligheden i det Øjeblik, det blev klart, at hans Forhold vedrørte Landmandsbankaffæren, være traadt tilbage eller i hvert Fald ikke have fungeret, og derfor burde i Virkeligheden ogsaa den højtærede Statsminister, efter at Spørgsmaalet om Laanebankens Forhold er draget frem, være traadt tilbage. Jeg har, da den højtærede Justitsminister har ført hele dette Forhold frem, ment at burde henlede hans Opmærksomhed paa dette særlige Forhold. Det er udtalt, uden at være blevet bestridt, heller ikke af den højtærede Statsminister, at Statsministeren har medvirket positivt ved Indvirkning paa den den daværende Handelsminister — det er ogsaa udtalt af denne — til, at Forretningen mellem Laanebanken og Landmandsbanken gik i Orden, uagtet Bankspektøren havde nedlagt den alvorligste Advarsel og Indsigelse derimod. Den højtærede Statsminister, som havde det højeste Ansvar i denne Sag, har paa en Maade, som efter min Opfattelse ikke tjener ham til nogen som helst Ære, søgt at skyde Ansvaret for dette Forhold over paa Højesteretssagfører Bülow, skønt Forholdet var det, at Statsministeren vidste, at Højesteretssagfører Bülow kom fra Landmandsbanken, at han kom fra Laanebanken, og at han kom fra Nationalbanken. Alt dette vidste den højtærede Statsminister. Følgelig burde han, naar han vidste, at

det Svar han fik fra alle tre Steder, var et Svar gennem den samme Mund, have lagt en særlig Vægt paa, hvad Bankspektøren, den sagkyndige, sagde om denne Affære. Han valgte imidlertid at følge de Udtalelser, der kom til ham gennem een Mund, og at sætte Bankspektøren til Side, og har derigennem medvirket til en Ordning, som i høj Grad har Betydning for hele Landmandsbankens Forhold. Han har paa en Maade, som tjener ham til saare liden Ære, søgt at løbe fra dette Ansvar ved at lægge det over paa den Mand, hvis Stilling han fuldt ud kendte. Da den højtærede Justitsminister nu har sagt, at han haaber, at denne Sag vil komme til at omfatte alle Tilfælde, hvor man handlede, naar der fra Landmandsbanken blev trykket paa en Knap, saa beder jeg den højtærede Minister erindre dette Forhold vedrørende hans egen Statsminister og sørge for, at dette ogsaa bliver Genstand for Undersøgelse.

Den Gang, da Undersøgelseskommissionen havde udtalt, at Udenrigsminister Cold havde deltaget i denne Konsortialspekulation, og Finansudvalget bad om Dokumenterne, og Ministeren sagde, at han ikke vilde udlevere dem, da kunde denne Sag være standset, hvis Udenrigsministeren var traadt tilbage, hvis han havde taget Orlov eller paa anden Maade fjernet sig fra Ministeriet, men man kan ikke samtidig være under Undersøgelse og nægte Materialets Fremkomst for Rigsdagen og saa vedblive at sidde som fungerende Minister. Derfor er det de Herrer, der har Ansvaret for de Vanskeligheder, som disse Debatter fremkalder.

Hauge: Den højtærede Justitsminister begyndte og sluttede demonstrativt sin Tale med en Appel til os om at gaa til Arbejde. Jeg vil i denne Forbindelse minde ikke blot den højtærede Justitsminister, men hele den højtærede Regering og ikke mindst den højtærede Statsminister om, hvorledes Forholdene var her i September Maaned i Fjor, da Landmandsbanken endeligt var brudt sammen, og Rigsdagen ekstraordinært var sammenkaldt for at redde, hvad reddes kunde. Da var Forholdet det, at Regeringen og Regeringspartierne ikke var i Stand til alene at løse denne Sag, og navnlig var det engere Regeringsparti, Venstre, ikke i Stand til at løse den. Jeg tør tro, at Spørgsmaalet ikke vilde være blevet løst, at Landmandsbanken ikke vilde være blevet rekonstrueret sige, at Sagen er undersøgt af en Domstol —, saa vil jeg sige, at hele den Frem-